

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

“หมอพั้นบ้าน”

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา

บทนำ

ภูมิปัญญา หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ถือเป็นมรดกวัฒนธรรมอันเกิดจากพัฒนาการ ปรับตัว และปรับวิถีชีวิตของคน เป็นความรู้ที่เกิดจากการสืบทอดใน ทางสังคม ความรู้เหล่านี้ถูก ถ่ายทอดกันมาเป็นเวลายาวนานผ่านกระบวนการขัดเกลาของกลุ่มคน จึงมีค่าและมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เป็นมรดกทาง ภูมิปัญญาของมนุษย์ ที่ทุกคนควรรู้ รักษา พัฒนา และนำมาปรับใช้พัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้ เข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งภูมิปัญญามี ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลกธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สัตว์ พืช เป็นปราชญ์ในการดำรงชีวิตเกี่ยวกับการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ซึ่งมนุษย์จำเป็นต้องนำมาใช้เพื่อดำเนินชีวิตให้อยู่รอด ระบบการแพทย์พื้นบ้านของไทยเป็นการผสมผสานระหว่างการแพทย์ของไทย ซึ่งมีทั้ง แบบประสบการณ์หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเชื่อทางไสยศาสตร์ อินเดียนและการแพทย์ของจีนที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทย การแพทย์เหล่านี้ได้กล่าวเป็นแพทย์ แผนโบราณ หรือการแพทย์พื้นบ้านในชนบทไทย นอกจากนี้ความเชื่อเป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิด พิธีกรรม การประกอบพิธีกรรมเป็นการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของคนรุ่นต่อรุ่น พบว่าเมื่อยามใดที่มนุษย์มีความทุกข์ ความเดือดร้อน เจ็บไข้ด้วยสาเหตุต่าง ๆ วิธีการป้องกันหรือการรักษาโรคต่าง ๆ จึงต้องพึ่งหมอยา การรักษาโรคที่ประสบความสำเร็จ จะต้องรักษาทั้งทางกายและทางใจ คนไข้จึงต้องการหมอที่เข้าใจ มากกว่าหมอที่จะรักษา เพียงอย่างเดียว หมอยาพื้นบ้านจะมีชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงชาวบ้าน จึงมีความเข้าใจ และสื่อสารกันได้ดี และเป็นกันเอง จึงเป็นจุดสำคัญที่ทำให้ชาวบ้านยอมรับ และ นิยมไปรักษา บทบาทที่สำคัญอีกประการของหมอยาพื้นบ้าน คือ เป็นผู้เชื่อมสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้าน เพราะเป็นการรักษาแบบพึ่งพาอาศัยกัน ดูแลเอาใจใส่กันอย่างใกล้ชิด พุดคุยให้กำลังใจทั้งคนไข้และญาติพร้อมกัน ดังนั้นหมอยาพื้นบ้านจึงมีความสำคัญอย่างสูงในการเชื่อมสายใยสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้านนั้น ๆ

รายชื่อบุคคล	อายุ/อาชีพ	องค์ความรู้ด้านที่ได้รับ การสืบทอด/จำนวนปีที่ สืบทอดปฏิบัติ	สถานที่ติดต่อ/โทรศัพท์
1.นายซัมชูดิง สะแม	รับจ้าง	20 ปี	41/2 ม.3 ต.บ้านนังस्ता อ.บ้านนังस्ता จ.ยะลา

1. อุปกรณ์และวัสดุสมุนไพรในการทำน้ำตุอาร์

2. การปิดปาก

